

Palmesøndag 2025

Salmer: 72, 83, 58, 176, 217

Kom, Herre Jesus. Amen.

(Zak 9, 9-10); Fil 2, 5-11; Matt 21, 1-9

Palmesøndag er historien om et besat land, en konge, der kommer til sit lidende folk, men som vil befri dem på en måde, der ikke behager dem. På den baggrund er det oplagt at tage udgangspunkt i Danmarks befrielse, som jo fandt sted for 80 år siden. Jeg er i den anledning begyndt at læse Tage Skou-Hansens forfatterskab. Han var som ganske ung aktiv i modstandsbevægelsen under besættelsen, og hans bøger er dybest set en kredsen om, hvad folket er. I romanen *Den hårde frugt* lader han den tidligere modstandsmand, Holger Mikkelsen, besøge en af sine gamle kampfæller, Jakob, der er blevet præst i Jylland og i øvrigt en ganske desillusioneret en af slagsen. Jakob vil gerne vise Holger kirken, og de har

undervejs en samtale om sognebørnene; Venstre-bønder, som trofast har sunget deres grundtvigske sange, men alligevel stemt sig ind fællesmarkedet, som dyrker andespil hele vinteren i stedet for at komme i kirken, og som ikke ville handle hos købmanden, da de fandt ud af, at han var SF'er. Jakob er ikke begejstret for dem. Da han og Holger træder ind i kirkerummet, sker der imidlertid noget med ham. Der kommer en alvor op i ham, og han siger om danskerne:

»(...) de har altid delt sig op i grupper og bekæmpet hinanden. De har aldrig været et folk, sådan som du måske tror. De har altid skilt sig af med dem, der sagde dem imod og dannet menigheder.«

Det er Jakobs smertefulde erfaring fra sit liv og sin kamp; modstandsfolkene blev hyldet, om ikke med palmegrene, så med Dannebrog og bøgegrene i de glade befrielsesdage, og derefter ville man helst ikke høre mere om eller til dem. Man ville tilbage til normale

tider, have de gamle politikere til at ordne sagerne, og så skulle der helst ikke længere tales om de fem mørke år, der kastede en skygge over dem, der enten ikke havde ydet modstand eller dem, der forholdt sig afventende, til de så hvilken vej krigslykken vendte. Man fortsatte, som om intet var hændt og vendte tilbage til hver sin menighed. Men – siger Jakob også – i kirken er der en magt, når mennesker kommer til den. En magt, der får ham til at glemme, hvad han har imod mennesker, en magt, der gør, at folk netop i kirken ikke kan danne menigheder, en magt, der taler dem imod, en magt, de ikke kan udstøde og som gør, at de for en stund kan glemme hvor lidt, de faktisk kan lide hinanden. Den magt er Guds nærvær for Jakob, og den bliver særligt tydelig ved begravelser, for *»fællesskabet om døden gør det ret ligegyldigt, om en mand er SFer eller Venstremand«*, som han siger. Jakob synes faktisk, at den erfaring er frygtelig, og den kan gøre ham rasende, men det er altså også fornemmelsen af det nærvær, der

holder ham oppe i al hans menneskefjendskhed. Den er hans forbandede velsignelse.

Jeg tror, at det er en meget realistisk skildring af en følelse, mange modstandsfolk havde efter krigen. Selv for mig, der ikke kan holde op med at beskæftige mig med besættelsestiden, er det vanskeligt at sætte sig ind i, hvilke personlige ofre, de har bragt; sult, nøgenhed og sværd, for nu at bruge Pauli ord om de trængsler, han led for evangeliets skyld, og som de led for Danmarks skyld. Men som vi også ved, så kan selv det ikke skille os fra Kristi kærlighed, og det tror jeg også, at en del af modstandsfolkene var bevidste om. Det ser man i mange af afskedsbrevene fra dem, der skulle henrettes. Der er en mildhed, en kærlighed og et forsonende overskud i de breve, som gør dem til stærke vidnesbyrd om påskens kraft og gerning med og i mennesker. Når hverken sult, nøgenhed eller sværd kan skille os fra Kristi kærlighed, er det p.g.a. påsken, hvis begyndelse vi fejrer i dag, og

det begynder storladent, men ender – som vi ved – i et totalt, men dog foreløbigt nederlag.

Den førømtalte Jakobs beskrivelse af det danske folk er god at tage udgangspunkt i, når vi læser evangeliet, fordi det er et folk som det danske, ja, måske et hvilket som helst folk i verden, Jesus rider ind til i dag, og folkegunst er som bekendt idel dunst. Han hyldes, for folket er sikker på, at Zakarias store spådom om Herrens salvede, den endelige konge, der skal komme ridende, sagtmødig og på et æselhoppes føl nu går i opfyldelse. Man bemærker, at alt er lagt guddommeligt til rette, så disciplene kan gå hen og løse æslet til Jesus, uden at dets ejermand eller nogen anden gør anskrig. Så det er i sandhed stort, dette optrin, og folk kan ikke få nok. De tror, at Israel nu skal befries fra romervældet. Her skal man skal vide, at Jesus rider ind i et folk, hvor religion og nationalitet er smeltet sammen til ét, og da han umiddelbart efter sit sejrige indtog indtager templet, jager købmændene ud derfra og selv giver sig til at lære,

så er der stadig mange, der tror, at han er Guds udvalgte, hellige konge, men der er også nogen, der begynder at se noget andet; Judas har måske ikke lige tænkt, at Jesus skulle lægge sig ud med præsteskabet, og han går med forræderiske tanker. Ypperstepræsterne og farisæerne ser i Jesus en rival, der vil stække deres magt, for folk vil jo hellere lytte til ham end til dem, på næstøverste hylde i samfundet finder vi kong Herodes, som udmærket ved, at han ikke er konge af Guds nåde, og som ikke har lyst til at blive udfordret af en, der er. Endelig er der Pilatus, som jo ikke er jøde, men derimod repræsentant for den romerske besættelsesmagt og dermed at finde på øverste hylde. I disse påskedage holder han til i Jerusalem for at dæmpe gemytterne. Han har ikke brug for oprør, så han står rede med en politisk løsning til hver en tid. Den løsning kommer om få dage, når Langfredags mørke sænker sig over landet, både åndeligt og i verden.

Det kunne kun gå galt. For selv om Jesus vitterlig er den konge, som Gud har sendt, så er han det på en måde, mange mennesker ikke kan lide; han er sandheden og lyset, der uden at skele til høj eller lav afslører alt hykleri og alle løgne, afslører al synd, vi begår mod hinanden og os selv, og som vi forsøger at skjule både for andre og os selv. Det er aldrig rart at blive afsløret, og hvis det standsede der, ville meget få være blevet kristne, tror jeg, men når det alligevel blev sådan, at mange blev kristne i eftertiden, er det fordi Kristus er god på en helt anden måde end vi er, og derfor har vi brug for ham. Han er uden bagtanker, og han handler, når han ser lidelse. Han tilgiver og giver mennesker en ny begyndelse i livet. Han er kærligheden, som den **skal** være, d.v.s. uden nag, uden misundelse, ikke pralende, usømmelig eller søgende sit eget. Og man kan reagere på to måder, når man møder den kærlighed: ved at tage imod den eller ved at udstøde den. Det er det sidste, der sker Langfredag, sådan som Jakobs danske folk gør med dem, der siger dem imod. Men så er der den magt, som

Jakob taler om, Guds nærvær. Hvorfor er det, han føler det i sin kirke? Det gør han, fordi det er sandt, at Jesus Kristus blev Herre til Gud Faders ære ved at lade sig udstøde og dø på korset. Det blev hans kongegerning, som vi lever af den dag i dag. Den gerning kan vi ikke skille os af med, selv om vi prøver. Den bliver ved med at dukke op, og den begynder med æselridtet, triumfen. Det er det glædelige, vi skal tage med os hjem i dag. For vi lever i en tid, hvor fjendebilleder har det med at fylde det hele, men vi skal vide, at når vi bruger så meget tid på at danne menigheder mod dem, vi hader, og det kan jo være så mange, så har hadobjekterne magten i vort liv. Så er det dem, der holder indtog og fylder det hele. Lader vi derimod Jesus gøre sit indtog i vore hjerter, så kommer glæden, og så kan vi – om ikke andet for en stund - glemme hadet. Det er slet ikke så dårligt at holde påske på.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.
Amen